

Aanvulling Quickscan Flora & Fauna Nieuwaaal

Arnhem, 18 november 2019

Colofon

Titel	: Aanvulling Quicksan flora en fauna
Subtitel	: Nieuwaal
Projectnummer	: 19.154
Datum	: 17 september 2019 (herziening: 18 november 2019)
Veldonderzoek	: T. van de Zilver
Auteur(s)	: T. van de Zilver
Collegiale toets	: M. Avé
Opdrachtgever	: AGEL Adviseurs
Contactpersoon	: Ton-Ewout van Dalen

Bezoekadres : Snelliusweg 40-18
 Postcode : 6827 DH Arnhem
 Telefoon : 026-2001900

info@ekoza.nl
 www.ekoza.nl

Ekoza B.V. is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Gebiedsbeschrijving	5
2.1 Gebiedsbeschrijving	5
2.2 Voorgenomen ingreep	6
3. Onderzoeksmethode	6
3.1 Programmatische Aanpak Stikstof	7
4. Resultaten	8
4.1 Gebiedsbescherming	8
4.1.1 Natura 2000	8
4.1.2 Natuurnetwerk Nederland	8
4.2 Soorten	9
4.2.1 Grondgebonden zoogdieren	10
4.2.2 Vleermuizen	12
4.2.3 Vogels	13
4.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	15
4.2.5 Flora	16
4.2.6 Ongewervelden	17
4.3 Houtopstanden	17
5. Conclusies en aanbevelingen	18
5.1 Gebiedsbescherming	18
5.1.1 Natura 2000	18
5.1.2 Natuurnetwerk Nederland	18
5.2 Soortbescherming	18
5.2.1 Grondgebonden zoogdieren	19
5.2.2 Vleermuizen	19
5.2.3 Vogels	19
5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	20
5.2.5 Flora	20
5.2.6 Ongewervelden	20
5.3 Houtopstanden	20
Bronnen	21
Literatuur	21
Websites	21

1. Inleiding

Een tuinbouwbedrijf is van plan om in Nieuwaal een nieuw kassencomplex te vestigen. Het betreft verwarmde teelt, met aardgas-gestookte verwarmingsinstallaties.

In opdracht van AGEL Adviseurs is door Ekoza B.V. in 2018 door middel van een quickscan bepaald dat de beschermde grote modderkruiper zou kunnen voorkomen in het plangebied (rapport 18.100). Nader eDNA-onderzoek heeft vervolgens uitgewezen dat deze soort inderdaad in de sloten binnen het plangebied aanwezig is (rapport 18.182). Omdat enkele sloten verloren zullen gaan is hierop volgend vervolgens een mitigatieplan opgesteld waarin passende maatregelen voor de grote modderkruiper zijn beschreven (rapport 19.024). Hiermee is tot slot een ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming aangevraagd, welke door de provincie Gelderland uiteindelijk is verleend.

Men is voornemens om een naburig perceel aan het project toe te voegen. Hiervoor zullen de bevindingen uit de voorgaande quickscan opnieuw moeten worden geëvalueerd, en waar nodig worden aangevuld.

Dit is geen op zichzelf staand rapport. Het bouwt voort op de bevindingen uit de eerdere quickscan. Onderwerpen die niet zijn veranderd, zoals bijvoorbeeld het wettelijke kader, de gebiedsbeschrijving en de onderzoeksmethode zijn terug te vinden in het eerdere rapport.

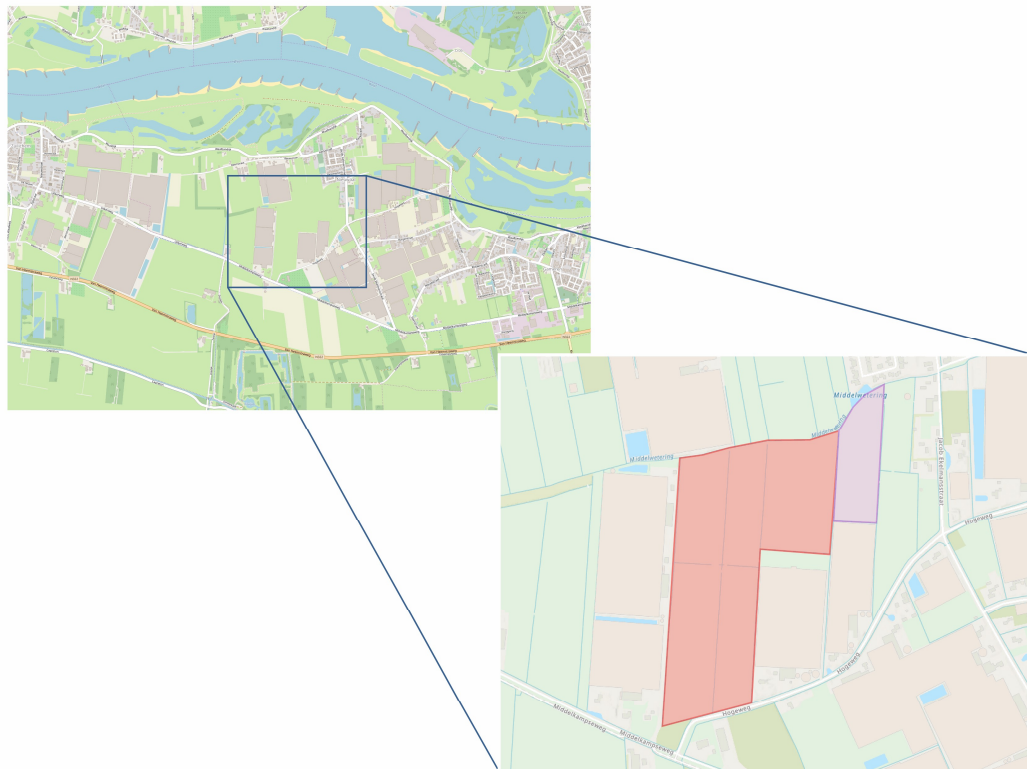
Voor aanvullende informatie wordt ook doorverwezen naar de volgende rapportages:

- 18.100 Ekoza (2018) Quickscan kassenbedrijf Nieuwaal
- 18.182 Ekoza (2018) Nader onderzoek grote modderkruiper Nieuwaal
- 19.024 Ekoza (2019) Mitigatieplan grote modderkruiper Nieuwaal

2. Gebiedsbeschrijving

2.1 Gebiedsbeschrijving

In figuur 1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven. Het bestaande plangebied betreft ongeveer 17 hectare. Dit zal met ongeveer 2.8 hectare worden uitgebreid.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied in Nieuwaal. Het oorspronkelijke plangebied is rood gemarkeerd. Het aanvullende deelgebied paars.

Het aanvullende perceel bestaat voornamelijk uit grasland met een kort gemaaide vegetatie. Aan de noordzijde grenst het aan de Middelwetering, een afwaterende watergang door de polder. Aan de overige zijden is het aanvullende perceel omringd door kleine sloten. Figuur 2 geeft een impressie van het aanvullende deelgebied.

Figuur 2. Impressie van het aanvullende deelgebied en de directe omgeving.

2.2 Voorgenomen ingreep

Het project zoals beschreven in de oorspronkelijke quickscan zal met 2.8 hectare worden uitgebreid. Er zullen geen aanvullende watergangen worden aangetast: de sloten rondom het aanvullende perceel blijven behouden.

3. Onderzoeksmethode

Het bestaande plangebied en het aanvullende deelgebied zijn eenmaal bezocht op 7 augustus 2019. Dit was een half-bewolkte dag met een temperatuur van rond de 23 graden en een wind van 25 km/u uit het zuidwesten.

Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Het onderzoek bestaat uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Hierbij wordt op basis van de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Er is zowel (globaal) gekeken naar de aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

3.1 Programmatische Aanpak Stikstof

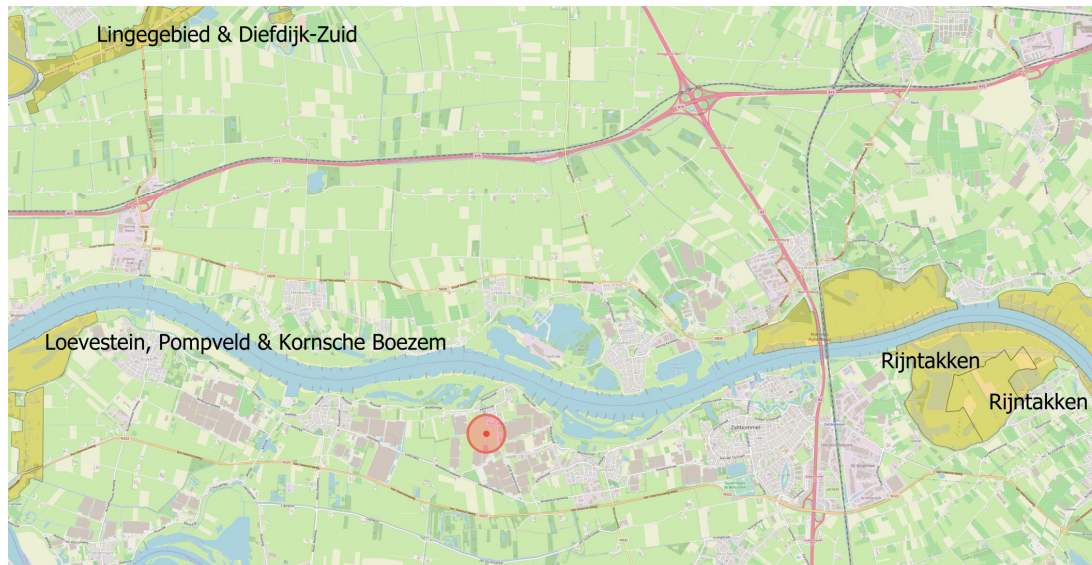
Het project is niet stikstofneutraal. Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied Rijntakken is het noodzakelijk om een ecologische beoordeling te doen over de verwachte stikstofuitstoot in de constructie- en exploitatiefase. In mei 2019 heeft de Raad van State echter bepaald dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet als basis voor toestemming voor activiteiten mag worden gebruikt. Een nieuw wettelijk kader is op het moment nog niet beschikbaar. Daarom wordt in dit rapport geen verdere uitspraak gedaan over mogelijke ecologische gevolgen van de stikstofuitstoot als gevolg van het project.

4. Resultaten

4.1 Gebiedsbescherming

4.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op 4.8 km afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken (fig. 3).

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden in de regio (geel).

Effectenbeoordeling

De werkzaamheden zullen geen fysieke schade aanrichten aan een van de habitattypen. De enige mogelijke storingsfactor die op deze afstand kan plaatsvinden is stikstofdepositie. Overige effecten (licht, geluid, etc.) zijn gezien de ruime afstand tot Natura 2000-gebieden niet van belang.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het aanvullende plangebied ligt op ca. 500 meter van het Natuurnetwerk Nederland (fig. 4). Het betreft de uiterwaarden van de Waal.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (paars).

Effectenbeoordeling

Het plangebied bevindt zich buiten het Natuurnetwerk Nederland. Op de locatie zal een extra kassencomplex worden gevestigd. De provincie heeft geen doelstellingen voor gebieden die buiten het Natuurnetwerk Nederland liggen. Deze werkzaamheden tasten de kernkwaliteiten niet aan en passen binnen het beleid van het Natuurnetwerk Nederland, provincie Gelderland. Het afwegingskader EHS hoeft niet te worden doorlopen.

4.2 Soorten

Er is een bronnenonderzoek verricht naar de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied. De belangrijkste gegevensbron is de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna). De NDFF geeft echter geen volledig beeld van de aanwezigheid van soorten. Dat komt omdat niet alle gebieden even goed worden onderzocht. Daarnaast wordt bepaalde soortgroepen beter onderzocht dan andere. Dit kan te maken hebben met de interesse van de waarnemer, toegankelijkheid van een gebied of omdat sommige soorten moeilijk te inventariseren zijn. Tenslotte worden niet alle waarnemingen doorgegeven. De NDFF is op 7 augustus 2019 geraadpleegd tot een straal van 1,5 km rondom het gehele plangebied.

Door middel van het veldbezoek is een inschatting gemaakt van de te verwachte beschermde soorten in het plangebied. Daarna is onderzocht welke effecten de werkzaamheden kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten.

4.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Bronnenonderzoek

Een aantal grondgebonden zoogdieren zijn in het plangebied of in de omgeving van het plangebied waargenomen volgens de NDFF. Tabel 1 geeft een overzicht van deze soorten.

Tabel 1. Overzicht van waargenomen grondgebonden zoogdieren in het plangebied of in de nabije omgeving volgens de NDFF (afgelopen 3 jaar).

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitatrichtlijnsoort	Andere soorten	Vrijgestelde soorten
Bever	x		
Bosmuis			x
Bunzing		x	
Egel			x
Haas			x
Konijn			x
Ree			x
Rosse Woelmuis			x
Vos			x
Waterspitsmuis		x	
Wezel		x	

Bevers zijn in het Natuurnetwerk Nederland waargenomen. Zowel in de uiterwaarden 500 meter ten noorden van het plangebied, als rond de visvijver in De Lieskampen, 750 meter ten zuiden van het plangebied. Hetzelfde geldt voor de wezel, welke daarnaast ook als verkeersslachtoffers ruim 1 km ten zuidwesten van het plangebied is gevonden. De bunzing volgt hetzelfde verspreidingspatroon, aangevuld met enkele verkeersslachtoffers in en rond de bebouwde kom van Gameren, ruim 1,5 km ten oosten van het plangebied. Een enkel verkeersslachtoffer is gevonden langs de Jacob Ekelmansstraat, 150 meter ten oosten van het plangebied. Tot slot komt de waterspitsmuis voor in de uiterwaarden, ruim 1 km ten noordwesten van het plangebied.

De overige vrijgestelde soorten zijn eveneens waargenomen in beide natuurgebieden van het Natuurnetwerk Nederland. Daarnaast zijn hazen, konijnen en egels ook regelmatig gezien in agrarische gebieden en rond de bebouwde kom van Nieuwaal en Gameren.

Binnen het plangebied zelf zijn van geen van de soorten uit tabel 1 waarnemingen bekend.

Veldonderzoek

Het plangebied bestaat uit gemaaid grasland, maisplanten en sloten. Tijdens het veldbezoek zijn enkele hazen gezien. Verder zijn holen van molen en muizen waargenomen (fig. 5).

Figuur 5. Waarnemingen van zoogdieren en sporen van zoogdieren binnen het plangebied.

Zoals beschreven in de oorspronkelijke quickscan worden er geen streng beschermde soorten binnen het plangebied verwacht. Essentieel leefgebied in de omgeving zal niet verloren gaan. Voor de bever en de waterspitsmuis is het plangebied niet relevant. Voor de wezel en de bunzing geldt hetzelfde. Deze kleine marterachtigen hebben een voorkeur voor structuurrijk kleinschalig cultuurlandschap waarin voldoende beschutting te vinden is. Als jachtgebied wordt gebruik gemaakt van landschapselementen zoals overhoeken, bosjes en hagen. Ook delen van weilanden die direct grenzen aan dekking biedende structuren worden als jachtgebied benut. Open velden worden gemeden en kleine marters wagen zich hier niet verder dan enkele meters uit de dekking van vegetatie. Het plangebied biedt onvoldoende permanente dekking voor deze soorten, omdat er vaker per jaar wordt gemaaid of geoogst. Ook vlak langs het plangebied is niet de noodzakelijke permanente dekking aanwezig. Kansrijke gebieden met voldoende beschutting zijn wel elders te vinden, met name in de uiterwaarden en natuurgebied De Lieskampen. Ook tuinen, schuren en boerderijen aan de rand van de bebouwde kom kunnen in deze rol voorzien. De reeds aanwezige glastuinbouw is voor zowel de wezel als de bunzing niet relevant. Schuilplaatsen zijn hier niet beschikbaar. Verlies van functioneel leefgebied is voor beide soorten uit te sluiten: er zal geen verlies van foerageergebieden of van vaste rust- en verblijfplaatsen optreden.

Effectenbeoordeling

De voorgenomen werkzaamheden zullen geen negatief effect hebben op grondgebonden zoogdieren. Dit is in overeenstemming met de oorspronkelijke quickscan. Er dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht voor vrijgestelde soorten, zoals de haas en veldmuis.

4.2.2 Vleermuizen

Bronnenonderzoek

In overeenstemming met de eerdere quickscan is er één soort vleermuis in de omgeving waargenomen volgens de NDFF (tabel 2). Het betreft een gewone dwergvleermuis, welke is waargenomen aan de Waalbanddijk, ongeveer 800 meter ten noorden van het plangebied.

Tabel 2. Vleermuizen die zijn waargenomen in het plangebied of omgeving volgens de NDFF (afgelopen 5 jaar), aangevuld (cursief) met soorten die volgens nationale verspreidingskaarten verwacht kunnen worden.

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitat-richtlijnsoorten	Andere soorten	Vrijgestelde soorten
Gewone dwergvleermuis	x		
<i>Gewone grootoorvleermuis</i>	<i>x</i>		
<i>Laatvlieger</i>	<i>x</i>		
<i>Meervleermuis</i>	<i>x</i>		
<i>Rosse vleermuis</i>	<i>x</i>		
<i>Ruige dwergvleermuis</i>	<i>x</i>		
<i>Watervleermuis</i>	<i>x</i>		

Veldonderzoek

De bevindingen uit het veldonderzoek zijn gelijk aan die uit de oorspronkelijke quickscan. Het ontbreekt voor vleermuizen aan mogelijke verblijfplaatsen (gebouwen of bomen), essentieel foerageergebied en mogelijke vliegroutes. Deze bevindingen staan in meer detail beschreven in het voorgaande rapport.

Effectenbeoordeling

De voorgenomen werkzaamheden zullen geen negatieve gevolgen hebben voor vleermuizen. Het ontbreekt aan potentiële verblijfplaatsen, beschutte foerageerlocaties, en opstaande lijnvormige elementen die als vliegroute kunnen dienen. Dit is in overeenstemming met de oorspronkelijke quickscan.

4.2.3 Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd onder de *Vogelrichtlijn*. Voor het broedseizoen van vogels is geen standaardperiode. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden. Daarnaast is het nest van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd.

Bronnenonderzoek

In de omgeving van de planlocatie ligt bebouwd gebied, weiland en uiterwaarden met bosgebied, waardoor een grote verscheidenheid aan vogelsoorten in de omgeving voorkomt. In tabel 3 zijn de vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest weergegeven die zijn waargenomen in of in de omgeving van het plangebied volgens de NDFF.

Tabel 3. Overzicht van vogels met jaarrond beschermde nesten die zijn waargenomen in het plangebied of in de omgeving (afgelopen 3 jaar), aangevuld met de categorie van jaarrond beschermde nesten.

Soort	Beschermingsstatus
Gierzwaluw	2
Huismus	2
Roek	2
Ooievaar	3
Boomvalk	4
Buizerd	4
Havik	4
Sperwer	4
Blauwe reiger	5
Boerenwaluw	5
Boomkruiper	5
Ekster	5
Gekraagde Roodstaart	5
Grauwe vliegenvanger	5
Groene Specht	5
Grote Bonte Specht	5
Huiswaluw	5
Koolmees	5
Oeverwaluw	5
Pimpelmees	5
Spreeuw	5
Torenvalk	5
Zwarte Kraai	5

Veruit de meeste van deze soorten zijn uitsluitend waargenomen in en rond het Natuurnetwerk Nederland, zowel in de uiterwaarden van de Waal als rond De Lieskampen. De boerenwaluw, ekster, ooievaar, roek, spreeuw en zwarte kraai zijn dichterbij of op de grens van het plangebied waargenomen. Deze bevindingen zijn gelijk aan die van de voorgaande quickscan.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn een aantal vogels gehoord en gezien, waaronder de torenvalk, ooievaar, boerenwaluw, wilde eend, blauwe reiger en kokmeeuw (fig. 6).

Figuur 6. Enkele van de waargenomen soorten vogels binnen het plangebied: ooievaar en torenvalk.

De bevindingen wat betreft jaarrond beschermde nesten komen overeen met de oorspronkelijke quickscan: nesten van gebouw-bewonende en boom-bewonende soorten kunnen worden uitgesloten binnen het plangebied.

De laanbomen langs de Hogeweg, ten zuiden van het plangebied zijn opnieuw gecontroleerd op jaarrond beschermde nesten: deze zijn niet aangetroffen (fig. 7). De dichtstbijzijnde potentiële nestlocatie voor de torenvalk bevindt zich in een groep bomen 150 meter ten oosten van het plangebied, buiten de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden (fig. 7). Nesten van ooievaars zijn in en rond het plangebied niet waargenomen.

Figuur 7. Mogelijke nestlocaties van vogels in de directe omgeving.

Essentieel foerageergebied is voor zowel de ooievaar als de torenvalk binnen het plangebied niet aanwezig. In de omgeving zijn ruim voldoende weilanden, akkers en uiterwaarden aanwezig om in deze rol te voorzien.

Aan de randen van het perceel in het groen van de watergangen kunnen algemene broedvogels nestelen, waaronder wilde eend, kleine karekiet en kuifeend. Het grasland en de maisvelden zijn verder geschikt als broedlocatie voor de kievit en scholekster: deze soorten maken eenvoudige nesten op de grond.

Effectenbeoordeling

Jaarrond beschermde nesten worden binnen het plangebied niet verwacht. Zoals beschreven in de voorgaande quickscan dient er wel rekening gehouden te worden met algemene broedvogels, door bijvoorbeeld een extra controle uit te voeren of buiten het broedseizoen (half maart tot half juli) te werken.

4.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Bronnenonderzoek

In tabel 4 is een overzicht weergegeven van de waargenomen beschermde amfibieën, reptielen en vissen in het plangebied of in de omgeving van het plangebied volgens de NDFF.

Tabel 4. Waargenomen reptielen en amfibieën in of nabij het plangebied (afgelopen 3 jaar), aangevuld (cursief) met soorten die volgens nationale verspreidingskaarten verwacht kunnen worden.

Soort	Beschermingsstatus		
	Habitat-richtlijnsoorten	Andere soorten	Vrijgestelde soorten
Bruine kikker			x
Gewone pad			x
Kleine watersalamander			x
Rugstreeppad	x		
Grote Modderkruiper		x	
Heikikker	x		
Kamsalamander	x		
Levendbarende hagedis		x	

De rugstreeppad is uitsluitend in het uiterwaardengebied 900 meter ten noorden van het plangebied waargenomen. De grote modderkruiper is in natuurgebied De Lieskampen gevonden, 1 km ten zuiden van het plangebied.

Naar aanleiding van de eerdere quickscan heeft nader onderzoek naar het mogelijk voorkomen van de grote modderkruiper binnen het plangebied plaatsgevonden. Uit dit DNA-onderzoek bleek dat de sloten binnen het plangebied inderdaad tot het leefgebied van deze soort behoren. Omdat enkele doorkruisende sloten volgens het oorspronkelijke projectplan zullen worden gedempt, is hiervoor een mitigatieplan opgesteld. Middels een ontheffing heeft de provincie deze goedgekeurd. Met de uitbreiding van het plangebied zullen er geen extra sloten worden aangetast, waardoor de bestaande ontheffing blijft gelden.

Veldonderzoek

Strikt genomen behoren de sloten rond het aanvullende plangebied niet tot het plangebied zelf. Daarom zijn deze slechts globaal geïnspecteerd op zicht en geluid. De sloten bieden geschikt leefgebied voor groene kikkers. Zowel dicht bij de bestaande kassen als meer in de open velden (fig. 8). De overige bevindingen wat betreft de sloten binnen het plangebied staan beschreven in de oorspronkelijke quickscan.

Figuur 8. Groene kikkers zijn in al de sloten rond het aanvullende deelgebied waargenomen.

Effectenbeoordeling

Zwaar beschermde vissen, reptielen en amfibieënsoorten stellen kritische eisen aan hun leefomgeving. Het oppervlaktewater is geschikt als leefgebied voor de beschermde modderkruiper, maar hiervoor is reeds een mitigatieplan opgesteld en ontheffing verleend. Voor de overige, vrijgestelde soorten kan worden volstaan met de zorgplicht. Er zullen geen aanvullende sloten worden aangetast als gevolg van de uitbreiding van het plangebied. Aanvullende verstoring voor beschermde soorten wordt niet verwacht.

4.2.5 Flora

Bronnenonderzoek

Zoals in de oorspronkelijke quickscan staat beschreven worden er binnen het plangebied geen beschermde soorten verwacht. Wel ligt het plangebied in het verspreidingsgebied van dreps, glad biggenkruid, grote leeuwenklauw, kleine wolfsmelk, korensla en wilde averuit.

Veldonderzoek

Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de bloeitijd van beschermde plantensoorten. Deze zijn niet aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn enkele algemene plantensoorten waargenomen zoals smeewortel, riet, paardenbloem, madeliefje, wilgenroosje, brandnetel, haagwinde, fluitenkruid, hondsdrif, pijlkruid, gewone berenklauw, varkensgras en klein streepzaad.

Effectenbeoordeling

Beschermde planten zijn niet gevonden en worden gezien de aard van het plangebied ook niet verwacht. Dit is in overeenstemming met de oorspronkelijke quickscan.

4.2.6 Ongewervelden

Bronnenonderzoek

Volgens de NDFF komt in de omgeving van het plangebied maar één beschermde soort voor: de rivierrombout in de uiterwaarden op 1,5 km ten noordwesten van het plangebied. Deze libelsoort is beschermd onder de Habitatrichtlijn. Andere beschermde soorten worden in de omgeving niet verwacht.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde ongewervelden in het plangebied. De rivierrombout wordt niet in of rond het plangebied verwacht. Zoals beschreven in de oorspronkelijke quickscan is geschikt habitat voor deze soort hier niet aanwezig. Verder zijn tijdens het veldbezoek enkele algemene insectensoorten waargenomen, waaronder het koolwitje, atalanta en azuurwaterjuffer (fig. 9).

Figuur 9. Enkele van de algemeen voorkomende insecten binnen het plangebied: koolwitje en atalanta.

Effectenbeoordeling

Er zijn geen negatieve effecten te verwachten op beschermde ongewervelden. Dit is in overeenstemming met de oorspronkelijke quickscan.

4.3 Houtopstanden

Wederom zijn er geen bomen aanwezig binnen het plangebied. Houtopstanden zijn daarom niet van toepassing.

5. Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor de te nemen vervolgstappen. In de effectenbeoordeling en de daaruit volgende conclusies is uitgegaan van de werkzaamheden zoals die zijn omschreven in paragraaf 3.2. Veranderingen of afwijkingen hiervan kunnen tot andere conclusies leiden.

Natuuronderzoek heeft doorgaans een juridische houdbaarheid van drie jaar.

5.1 Gebiedsbescherming

5.1.1 Natura 2000

De effectbeoordeling van de werkzaamheden op natura 2000-gebieden is anders dan de beoordeling uit de oorspronkelijke quickscan. Het Programma Aanpak Stikstof is komen te vervallen, en de AERIUS-rekentool is niet meer bruikbaar om tot conclusies te komen.

Het plangebied ligt op 4.8 km afstand van het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied. Op deze afstand speelt enkel stikstofdepositie een mogelijk verstorende rol. Zowel tijdens de bouw- als gebruiksfase van het kassencomplex zal er stikstof worden uitgestoten. Vanwege het ontbreken van een juridisch kader op het moment van schrijven kan hier echter geen ecologisch oordeel over worden gegeven. Het geplande project is in de huidige vorm niet stikstof-neutraal.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten de grenzen van Natuurnetwerk Nederland, waardoor er geen effecten op de kernkwaliteiten van het gebied zijn. Het afwegingskader EHS hoeft niet te worden doorlopen. Dit is in overeenstemming met de eerdere quickscan.

5.2 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Niet alleen de instandhouding van verblijfplaatsen is van belang, maar ook de instandhouding van het leefgebied. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. Tabel 5 geeft een overzicht van de maatregelen per soortgroep.

Tabel 5. Samenvatting onderzoeksresultaten en maatregelen.

Soortgroep	Soort	Maatregelen
Grondgebonden zoogdieren	-	-
Vleermuizen	-	-
Vogels	Algemene broedvogels	Werken buiten broedseizoen
Reptielen	-	-
Amfibieën	Algemene soorten	Geen aanvullende maatregelen nodig
Vissen	Grote modderkruiper	Geen aanvullende maatregelen nodig
Flora	-	-
Ongewervelden	-	-

5.2.1 Grondgebonden zoogdieren

De voorgenomen werkzaamheden zullen geen negatief effect opleveren voor grondgebonden zoogdieren. Voortplantingsplaatsen, vaste rust- of verblijfplaatsen en (functionele) leefomgeving van beschermde grondgebonden zoogdieren zijn in het plangebied niet aanwezig. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig. Dit is in overeenstemming met de eerdere quickscan.

5.2.2 Vleermuizen

Op de locatie zijn geen gebouwen of bomen aanwezig, waardoor verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen worden uitgesloten. Het plangebied is ook geen essentieel foerageergebied of essentiële vliegroute voor vleermuizen. Een ontheffing in het kader Wet natuurbescherming is niet nodig. Dit is in overeenstemming met de eerdere quickscan.

5.2.3 Vogels

Bebouwing of bomen zijn binnen het plangebied niet aanwezig, waardoor jaarrond beschermde nesten van vogels niet aanwezig kunnen zijn. Mogelijke locatie voor jaarrond beschermde nesten bevinden zich op minimaal 150 meter afstand, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. In het grasland kunnen wel de algemeen voorkomende kievit en scholekster broeden. Ook in en langs de sloten kunnen algemene broedvogels zoals de wilde eend broeden. Actieve nesten mogen geen negatief effect ondervinden. De werkzaamheden dienen daarom buiten het broedseizoen (half maart – half juli) plaats te vinden. Daarbij wordt geadviseerd om het gras kort te houden, om te voorkomen dat vogels zich gaan nestelen in het grasland. Indien de werkzaamheden voor de bouw van het kassenbedrijf niet voor het broedseizoen plaats kunnen vinden, moet het perceel voor verwijdering onderzocht worden op aanwezigheid van actieve nesten. Deze bevindingen zijn in overeenstemming met de voorgaande quickscan.

5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Het oppervlaktewater binnen het plangebied is bewezen leefgebied voor de beschermde grote modderkruiper. Volgens het oorspronkelijke projectplan zullen enkele sloten worden gedempt. Hiervoor zullen echter al voldoende compenserende maatregelen worden genomen welke staan beschreven in een reeds door de provincie goedgekeurd mitigatieplan. De uitbreiding van het plangebied leidt niet tot aanvullend verlies van oppervlaktewater. Voor amfibieënsoorten waarvoor een vrijstelling geld kan worden volstaan met de zorgplicht. Dankzij het nadere onderzoek en het mitigatieplan is deze conclusie genuanceerder dan die uit de oorspronkelijke quickscan.

5.2.5 Flora

In het plangebied zijn geen beschermde planten waargenomen of te verwachten. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig. Deze conclusie komt overeenstemming met de eerdere quickscan.

5.2.6 Ongewervelden

In het plangebied worden geen beschermde ongewervelden verwacht. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig. Dit is in overeenstemming met de oorspronkelijke quickscan.

5.3 Houtopstanden

Zoals beschreven in de eerdere quickscan zijn er geen bomen aanwezig binnen het plangebied. Houtopstanden zijn daarom niet van toepassing.

Bronnen

Literatuur

- Ekoza B.V., 2018, Quicksan flora en fauna Nieuwaal (rapport 18.100), onderzoeksrapport in opdracht van AGEL Adviseurs
- Ekoza B.V., 2018, Nader onderzoek ecologie Nieuwaal (rapport 18.182), onderzoeksrapport in opdracht van AGEL Adviseurs
- Ekoza B.V., 2019, Mitigatieplan ecologie Grote modderkruiper Nieuwaal (rapport 19.024), onderzoeksrapport in opdracht van AGEL Adviseurs
- Bos, F., Bosveld, M., Groenendijk, D., Swaay, van C. & Wynhoff, I., De Vlinderstichting 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea. - Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Kanters & J.C. Buys 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12: 1-432.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, EIS - Nederland, Leiden.
- Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co, Haarlem.
- Limpens, H., Mosterd, K. & Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV, Utrecht.
- Ministeries van LNV en VROM en de provincies, 2006. Spelregels EHS, Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- TNO (2009). Emissiemodel Mobiele Machines gebaseerd op machineverkoop in combinatie met brandstof Afzet (EMMA).
- Bouwens, S. 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant.

Websites

- <http://www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=1c5de9624b42440b8e1af80c25add9c5>
- <https://mijn.rvo.nl/documents/20448/98667/Lijst+jaarrond+beschermde+vogelnesten/8c628143-438c-4d87-aef9-eeae6a4b7843>
- <https://monitor.aerius.nl/monitor/>
- <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/>
- <https://wetten.overheid.nl/BWBR0038668/>
- www.eis-nederland.nl
- www.floron.nl
- www.google.nl/maps
- www.openstreetmap.org/
- www.ndff.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.synbiosys.alterra.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- <http://www.natuurwachtbommelerwaard.nl/index.php/component/content/article/53-gebieden/natuurgebieden/55-de-lieskampen>